

Vragen van statenleden A. van der Spek-Thung en I. Flameling (PvdA-GroenLinks) ingevolge artikel 44 reglement van orde

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2024 nummer 127.

(ingekomen: 23 september 2024)

Met grote ontsteltenis hebben wij kennisgenomen van het kabinetsbesluit om het Nationale Programma Landelijk Gebied (NPLG) landelijk te laten wegvallen. Zeeland heeft de afgelopen jaren in opdracht van de rijksoverheid veel tijd en energie gestopt in het opstellen van haar gebiedsplan. Dat het plan nu zomaar van tafel wordt geveegd heeft verstrekkende gevolgen voor de uitvoering van belangrijke projecten en initiatieven binnen de provincie Zeeland, en roept vragen op over de transparantie en zorgvuldigheid van de besluitvorming in Den Haag.

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Onze fractie vindt het belangrijk dat plannen met de betrokkenen worden gemaakt. De afgelopen jaren is het NPLG tot stand gekomen met veel inzet van organisaties uit vele sectoren en geledingen, ondernemers, terreinbeheerders, gemeenten, agrarische sector, lokale organisaties, maatschappelijke partners, overheden en andere belanghebbenden. Zij hebben hierin veel tijd gestopt. Wanneer is GS informeel geïnformeerd over het intrekken van het NPLG en wanneer heeft zij deze mensen in Zeeland hierover informeel geïnformeerd? Wat was hun reactie?	GS heeft kennisgenomen van het intrekken van het NPLG middels het persbericht van de NOS op 4 september 2024. Ook de sectoren en betrokken partijen hebben dit persbericht gelezen. De reactie was verschillend. In algemene zin waren partijen vooral benieuwd hoe het Rijk nu verder gaat en hoe wij als Provincie hierin staan.
2. Welke gevolgen heeft dit wanneer de provincie een volgende keer een beroep doet op hun inzet? Heeft dit bijgedragen aan vertrouwen in de overheid?	In algemene zin zorgt consistent beleid voor vertrouwen in de overheid. Doordat GS begin juli besloten heeft om door te gaan met de volgende versie van het Zeeuws gebiedsprogramma, is het vertrouwen in het proces niet geschaad.
3. Er komt nu een ander beleid vanuit het Rijk. Het gaat om rijksprojecten; het regeerprogramma. Het Rijk kiest voor een Rijksaanpak voor gebiedsspecifieke opgaven (N2000, veenweide, grondwater) met inzet van instrumenten als langjarige agrarisch natuurbeheer, herverkaveling, nationale grondbank en ook alternatieve verdienmodellen (zie blauwe schuingedrukte tekst onderaan). Welke projecten in Zeeland zouden hierin passen? Heeft GS actie ondernomen om deze bij het kabinet onder de aandacht te brengen of wacht GS af? Graag een toelichting.	De aanpak van het Rijk en wat dat specifiek voor Zeeland betekent is nog onduidelijk. Dat geldt ook voor de invulling van de gebiedsspecifieke aanpak, de ruimtelijke keuzes en de rol van het Rijk hierin. Wij hebben hierover regelmatig overleg met het Rijk.

4. Wat vindt GS van de omschakeling van een bottom-up aanpak met provincies naar een Rijks Aanpak zoals beschreven in het regeerprogramma? Graag een toelichting.	Er is op dit moment nog onvoldoende duidelijk over de aanpak die het Rijk voorstaat om hier nu al iets over te kunnen zeggen.
5. Is GS het met ons eens dat het annuleren van plannen waar de provincies jarenlang in opdracht van de rijksoverheid aan hebben gewerkt getuigt van onbehoorlijk bestuur? Graag een toelichting.	Het kader vanuit het Rijk, het NPLG, wordt uiteindelijk niet vastgesteld. Maar de opgaven blijven bestaan en het is noodzakelijk dat hierin stappen worden gezet. Daarom heeft GS begin juli besloten door te gaan met de volgende versie van het Zeeuws gebiedsprogramma. Er is dus voor Zeeland geen sprake van het annuleren van plannen.
6. Kan GS een (grof) overzicht geven van de uren en kosten die tot op heden binnen de eigen organisatie zijn besteed aan het opstellen van het provinciaal gebiedsplan?	Provincie Zeeland heeft in de jaren 2022, 2023 en 2024 1,4 miljoen euro per jaar ontvangen van het Rijk om de uitvoeringskosten voor het NPLG, waaronder het gebiedsprogramma, te financieren. Hieruit is ondermeer de (toenmalige) opgave landelijk gebied en stikstof gefinancierd. Deze bestond uit ruim 6 fte. Tevens werden de kosten van medewerkers hieruit gefinancierd die vanuit andere programma's en afdelingen hun inzet leverden. Alles bij elkaar komt dit ongeveer overeen met de vergoeding door het Rijk. Voor de jaren 2025 en 2026 ontvangen wij een vergoeding van 1,7 miljoen euro voor de uitvoeringskosten die niet betaald kunnen worden uit de koplopersmaatregelen.
7. Joris Baecke van de ZLTO sprak op de radio uit dat hij het schadelijk vindt dat met name de plannen voor zoet water voor de landbouw nu op de tocht staan. Is GS het eens met de ZLTO? Graag een toelichting.	Er is op diverse niveaus nog steeds aandacht voor de zoet water problematiek. In de volgende versie van het Zeeuws gebiedsprogramma wordt, net als in het concept Zeeuws gebiedsprogramma van 11 juli 2023, de zoet wateropgave meegenomen. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar voor de uitvoering van o.a. een aantal koplopermaatregelen die zien op zoet water voor de landbouw. Deze maatregelen zijn of komen in uitvoering. Verder blijkt dat in de 5 miljard die het Rijk beschikbaar stelt voor innovatie ook maatregelen tegen verzilting worden meegenomen.
8. Volgend jaar moeten provincies gaan handhaven tegen PAS-melders. Welk perspectief is er nu voor deze groep? Graag een toelichting.	Er wordt een aanvraag ingediend bij het rijk voor middelen vanuit de Regeling provinciale maatregelen PAS-melders 2024 om een viertal provinciale subsidieregelingen te kunnen open stellen. Dit zal echter geen oplossing bieden voor alle PAS-melders, terwijl die er in februari 2025 wel moet zijn. Hierover is interprovinciaal een extra bestuurlijk moment met de minister ingepland om de spagaat waarin de provincies zich nu bevinden te bespreken. Als bevoegd gezag voor de natuurwetgeving zullen de provincies eventuele handhavingsverzoeken moeten behandelen, terwijl de door het rijk aangedragen regelingen niet afdoende zullen zijn voor alle PAS-melders.

9. De provincie Brabant heeft stelling genomen en geeft aan dat ze door willen gaan met de plannen (Brabants Dagblad , 17 .9.2024, artikel Frank van den Heuvel: Brabant is “niet blij “met ommezwaai in natuurbeleid: “We gaan niet achterover hangen, er is geen tijd voor stilstand.”). Heeft GS hetzelfde standpunt als Brabant? Graag een toelichting.

GS heeft begin juli besloten verder te gaan met het Zeeuws gebiedsprogramma. GS gaat dus, evenals Noord Brabant, verder met de aanpak van de doelen natuur, stikstof, water en klimaat in het landelijk gebied.

MIDDELBURG, 29 oktober 2024

Namens fractie: PvdA-GroenLinks
statenleden A. van der Spek-Thung en I. Flameling

Gedeputeerde Staten

H.M. de Jonge

Drs. L.M.L.M. Prevaes